

‘Geen vee, dan 4 miljard extra mensen voeden’

Partij voor de Dieren over

Dreigende voedseltekorten door de oorlog in Oekraïne waren voor Partij voor de Dieren (PvdD) aanleiding om het gebruik van granen in diervoeders te veroordelen. Zij stelden dat ruim de helft van de Europese productie van granen en peulvruchten verwerkt wordt in diervoer. Als er geen akkers worden gebruikt voor veevoer en biobrandstoffen, kunnen 4 miljard mensen extra gevoed worden, meent deze partij. STAF checkte deze beweringen.

De Europese diervoederassociatie Fefac rapporteerde over de bestemming van in Europa verwerkte granen (2021). Van die granen wordt 61% gebruikt als diervoer en komt 23% terecht in humane voedingsmiddelen. Op basis van die cijfers lijkt de uitspraak van de PvdD terecht. Echter, de Fefac presenteerde alleen de cijfers van de EU-landen en het Verenigd Koninkrijk.

Belangrijke Europese producenten als de Russische Federatie en Oekraïne zijn niet in de statistieken van de Fefac opgenomen. Samen produceren zij 180 miljoen ton graan. Vanwege de oorlog is de export vanuit Oekraïne

belemmerd.

In veevoer worden ook geïmporteerde granen verwerkt. In 2020 was dat ruim 16 miljoen ton, vooral mais. Zelfs als rekening wordt gehouden met deze importen dan wordt in de EU ca 55% van de geproduceerde granen en peulvruchten in diervoeders verwerkt. Van de totale Europese productie is dat minder, circa 45% en niet ruim de helft zoals de PvdD beweert.

NIET ALLE GRAAN GESCHIKT VOOR MENS

De in Nederland verbouwde tarwe is ongeschikt voor brood of pasta's. Voor diervoeders is die tarwe wel geschikt. De uitspraak van de PvdD

dat twee derde van het in Nederland verbouwde graan aan dieren wordt gevoerd, klopt dus. De suggestie dat dit ten koste gaat van de beschikbaarheid voor humane consumptie klopt niet.

VIER MILJARD IS OVERSCHATTING

De claim dat 4 miljard mensen meer gevoed kunnen worden als er geen graan gebruikt wordt in diervoeders en biobrandstoffen is gebaseerd op onderzoek van de universiteit van Minnesota (Cassidy, 2013). Van 41 voor mensen eetbare gewassen werd berekend welk deel van de calorieën uit die gewassen door mensen en dieren werden gebruikt. Daarvan ging

Conclusie

1. In de EU wordt 50% van de graan- en peulvruchtenproductie aan landbouwhuisdieren vervoederd. Van de productie van heel Europa gaat minder dan 50% naar de veehouderij.
2. Door het gebruik van Amerikaanse voederconversiecijfers wordt de efficiëntie van de omzetting van calorieën onderschat en daardoor ook het aantal mensen dat ermee gevoed kan worden.
3. Minder dieren betekent dat er minder graan voor diervoer zal worden verbouwd. Dat zal vooral mais zijn.
4. Door de stijgende inkomens in de wereld zal het aandeel graan in het voedselpakket afnemen en zal de vraag naar 'luxere' agrarische producten toenemen.

drijft flink

55% direct naar mensen. De veehouderij krijgt 36% van de calorieën. Daarvan kwam één derde in de vorm van dierlijke producten weer beschikbaar voor humane consumptie. Vier procent van de calorieën werd gebruikt om biobrandstoffen van te maken. De rest gaat naar industriële toepassingen.

NIET REPRESENTATIEVE GEGEVENS

Het onderzoek gebruikte gegevens uit 2002. Die zijn gedateerd. Zo maakte dit onderzoek gebruik van technische kengetallen uit de Verenigde Staten. Die zijn niet representatief voor de huidige Nederlandse situatie, zelfs niet voor de wereld. De mais is in de VS erg goedkoop, waardoor voederconversie minder belangrijk is. Ter illustratie: De gebruikte voederconversiecijfers waarmee gerekend

werd, waren voor varkens en vleeskuikens resp. 5,96 en 2,35. In Nederland waren die in 2020 respectievelijk 2,67 en 1,65.

De Wereld Voedsel Organisatie (FAO, Mottet e.a., 2017) berekende dat voor de productie van 1 kg rundvlees 2,8 kg voor mensen geschikte voedermiddelen worden gebruikt. Voor monogastrische dieren (varkens en pluimvee) is dit gemiddeld 3,2 kg.

De door de PvdD aangehaalde publicatie geeft een overschatting van het aantal mensen dat gevoed kan worden als er geen voor mensen geschikte voedermiddelen voor veevoer en biobrandstoffen worden gebruikt.

ONTWIKKELINGEN

De wereldbevolking groeit en de inkomens stijgen. De consumptie van dierlijke eiwitten, voedingsvetten,

alcohol en andere luxere agrarische producten per hoofd van de bevolking nemen toe. De laatste 15 jaar is zowel absoluut als relatief de hoeveelheid graan dat als veevoer is verwerkt, meer toegenomen dan het graan dat humaan wordt gegeten (tabel 1). Het graan dat als veevoer wordt verstrekt, betreft voor 84% mais. Relatief is de toename voor andere toepassingen, vooral biobrandstoffen, het meest toegenomen. De productie van granen is meegegroeid, waardoor de graanvoorraden gelijk zijn gebleven.

De wereldgraanvoorraden worden door de FAO geschat op ruim 800 miljoen ton. Bij een toenemende vraag neemt ook de productie toe. Als de dierlijke productie zou afnemen zal ook de graanproductie afnemen.

Van de graanvoorraden is bijna 300 miljoen ton tarwe. Dat is meer dan de gezamenlijke jaarlijkse productie van de Russische Federatie en Oekraïne. De voedselschaarste waarover gesproken wordt, is dus meer een distributieprobleem. En heeft minder te maken met het voeren van dieren en gebruik als biobrandstoffen. ■

Tabel 1. Gebruik van graan in 2006/2007 en 2021/2022 (FAO food outlook, juni 2007 en juni 2021)

	2006/2007	2021/2022	Toename (ton)	Toename (%)
Totaal	2064	2820	756	36,6
Voedsel mens	994	1183	189	19,1
Voer dieren	741	1070	339	45,7
Anders	329	571	242	73,6